

Verslag Scheldemondraad van 10 mei 2017 te Brugge

Aanwezig:

Dhr. J. Briers	Gouverneur provincie Oost-Vlaanderen (voorzitter)
Dhr. C. Decaluwé	Gouverneur provincie West-Vlaanderen
Dhr. B. de Reu	Gedeputeerde Provincie Zeeland
Dhr. G. Versnick	Gedeputeerde Provincie Oost-Vlaanderen
Dhr. J. de Bethune	Gedeputeerde provincie West-Vlaanderen
Dhr. E. Couckuyt	Gedeputeerde provincie Oost-Vlaanderen
Dhr. J. Lonink	Burgemeester gemeente Terneuzen
Dhr. J.F. Mulder	Burgemeester gemeente Hulst
Mevr. I. Bossuyt	Schepenen stad Harelbeke
Dhr. J.H. Verburg	Lid Provinciale Staten Zeeland
Dhr. G. Temmink	Lid Provinciale Staten Zeeland
Dhr. R. Ruissen	Lid Provinciale Staten Zeeland
Mevr. A. Tavernier	Provincie West-Vlaanderen
Mevr. A. Vliebergh	Provincie Oost-Vlaanderen
Dhr. H. Mooren	Benelux Economische Unie
Mevr. E. Piqueur	Euregio Scheldemon
Mevr. M. Klein Hesseling	Euregio Scheldemon
Dhr. M. Verstringe	Euregio Scheldemon

Aanwezige niet-leden:

Dhr. A. Aarnoutse	Impuls Zeeland
Dhr. K. Binon	FLAM3D
Dhr. G. Dehullu	Stad Roeselare
Dhr. D. Temmerman	Stad Gent

Verontschuldigd:

Dhr. H. Polman	Commissaris van de Koning provincie Zeeland
Dhr. P. Hertog	Gedeputeerde Provincie Oost-Vlaanderen
Dhr. L. Maes	Provincieraadslid Oost-Vlaanderen
Dhr. H. De Plecker	Provincieraadslid West-Vlaanderen
Dhr. F. Vandevoorde	Provincieraadslid West-Vlaanderen
Dhr. B. De Cuyper	Provincieraadslid West-Vlaanderen
Mevr. P. de Milliano	Lid Provinciale Staten Zeeland
Dhr. K. Loete	Burgemeester stad Eeklo
Dhr. K. Declercq	Burgemeester stad Roeselare
Dhr. R. Verhulst	Burgemeester gemeente Goes
Dhr. L. Dehandschutter	Burgemeester stad Sint-Niklaas
Dhr. M. De Clercq	Schepenen stad Gent
Dhr. R. Strubbe	Schepenen stad Damme
Dhr. M. Suykens	Directeur VVSG
Dhr. A. Guikema	Provincie Zeeland
Mevr. L. Ervinck	Euregio Scheldemon

1. Opening door de voorzitter de heer Jan Briers, gouverneur provincie Oost-Vlaanderen

De voorzitter, de heer Briers, heet iedereen welkom.

2. Ter besluitvorming: verslag vergadering 7 december 2016

De heer J. Briers overloopt het verslag.

Met betrekking tot het bestuurlijk overleg in kleine kring voor het opstellen van een bestuurlijk actieplan is ondertussen een datum afgesproken: 29 mei 2017. Er wordt afgesproken dat de gedeputeerden externe relaties, indien mogelijk, hier ook zullen bij aansluiten.

Met betrekking tot het ESPON-project van de WVEG meldt mevrouw Klein Hesseling dat dit ondertussen werd goedgekeurd. Er zal verder bekeken worden welke onderwerpen voor Euregio Scheldemond zullen meegenomen worden in het uit te voeren onderzoek.

Er zijn geen verdere opmerkingen op het verslag.

Besluit: Het verslag wordt goedgekeurd zoals voorgelegd.

3. Ter besluitvorming: financiële afrekening 2016

Mevrouw Piqueur licht toe. De bijlage geeft een overzicht van de gemaakte kosten van het secretariaat Euregio Scheldemond. Er is een overschot op de personeelskosten. Volgend jaar volgt een verrekening van de overschotten en tekorten in de werkingskosten voor de periode 2013 tem 2016.

Besluit: De Scheldemondraad stelt het overzicht van de werkingskosten 2016 vast.

4. Werkvereniging voor grensregio's en toekomst Interreg

a. Ter kennisname: terugkoppeling Taskforce Interreg

De heer de Bethune licht toe. Het was een heel interessante bijeenkomst, zeker omdat Nathalie Verschelde van DG Regio een belangrijke uiteenzetting heeft gegeven. Uit haar toelichting bleek duidelijk dat de toekomst van Interreg nood heeft aan een mobilisatie van begunstigden. Er is een duidelijke tendens zichtbaar dat de lidstaten bevoegdheden naar zich toetrekken met betrekking tot Interreg. De grensregio's zullen wellicht inboeten aan uitvoeringskracht. Nathalie Verschelde vraagt de grensregio's om meetbare resultaten met betrekking tot het succes van de Interreg-programma's aan te leveren. Het succes van grensoverschrijdende samenwerking is echter niet gemakkelijk te meten. Ze beaamde ook de absolute noodzaak voor vereenvoudigingsprocessen. Maar hier ligt ook een verantwoordelijkheid voor de lidstaten en de programma-autoriteiten.

In de huidige programmaperiode zijn in bijna alle programma's dezelfde thema's naar voor geschoven. De heer de Bethune is akkoord dat er ook ruimte moet zijn voor 'zachtere' thema's, maar nu wordt in het standpunt van Euregio Scheldemond teveel nadruk gelegd op thema's als cultuur en toerisme. Er zou een evenwicht

moeten komen tussen de hardere en zachtere thema's. Innovatie blijft zeker nodig, ook bij grensoverschrijdende samenwerking.

De heer de Bethune is van oordeel dat elke overheid moet reageren, maar dat een gezamenlijke reactie meer soortelijk gewicht heeft. Hij pleit voor een evenwichtig verhaal richting de nationale overheden.

De heer de Reu complimenteert de provincie West-Vlaanderen voor de goede ontvangst in Brugge. Hij geeft aan dat er ook gesproken is over de betrokkenheid van de burger in het Europese verhaal. De Interreg-programma's zouden dichter bij de burger moeten staan. Ook de positie van de regio's moet beter onderstreept worden, zeker als het gaat over regionale economie. Ook het Comité van de Regio's wil hierop inzetten. Het is belangrijk dat de boodschappen vanuit verschillende hoeken richting lidstaten gaan.

b. Ter besluitvorming: rol Euregio Scheldemond in traject toekomst Interreg

De heer de Bethune licht toe. In het standpunt van Euregio Scheldemond zijn een zestal aanbevelingen opgenomen. Hij staat achter de aanbevelingen, maar vraagt om toch een evenwicht in de themakeuze te voorzien. Het versterken van het economische weefsel blijft heel belangrijk en moet zeker nog een plek krijgen in de nieuwe Interreg-programma's. Wel dient er een duidelijke regionale link te zijn.

Voor wat betreft de vraag om projectenportefeuilles te voorzien is de heer de Bethune akkoord en ook dient er ruimte te worden gemaakt voor kleinere projecten.

De heer Decaluwé geeft aan dat er overal in Europa evoluties in bevoegdheden bezig zijn. Ook hier bij de provincies. Als de provincies minder bevoegdheden hebben, dan zal het moeilijker worden om nog grensoverschrijdende projecten in te dienen op sommige domeinen. Er wordt meer en meer gecentraliseerd en hierdoor zal de Europese samenwerking verzwakken.

De heer Versnick sluit zich hierbij aan en hij pleit ervoor om te focussen op de zaken die we wel gemeen hebben. Hij is ook voorstander van een gemeenschappelijk standpunt. Hij is akkoord om het standpunt nog te wijzigen zoals de heer de Bethune voorstelt. Nu het thema innovatie in de reactie van Euregio Scheldemond onderbelicht. Het standpunt dient op het punt innovatie positiever geformuleerd te worden.

De heer de Bethune stelt voor om het eerste punt met betrekking tot de toekomstige thema's positief te herschrijven zodat er meer evenwicht komt tussen de hardere en zachtere thema's. De vergadering gaat hiermee akkoord.

Besluit: Het secretariaat herschrijft het standpunt van Euregio Scheldemond met betrekking tot de toekomst van Interreg.

5. Stand van zaken GROS Vlaanderen - Nederland

a. Ter kennisname: terugkoppeling sessie HR-managers grensoverschrijdende arbeidsmarkt

De heer Briers licht toe. Op 21 april jl organiseerde hij in zijn ambtswoning een ontbijtsessie met HR managers van een zestal grote werkgevers uit de Euregio Scheldemond. Bedoeling was om de knelpunten waar werkgevers tegenaan lopen met betrekking tot grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit boven water te krijgen. Het was een interessante bijeenkomst. Sommige zaken kunnen niet Europees opgelost worden, maar misschien wel bilateraal of op Benelux-niveau. De belangrijkste uitkomsten van het overleg waren:

- Het oplijsten van voor- en nadelen van werken over de grens: op dit moment denken mensen alleen aan de nadelen, maar zien ze de voordelen niet. Het zou nuttig zijn ook de voordelen duidelijk in beeld te brengen
- Verdere bekendmaking van de grensinfopunten waar mensen terecht kunnen met al hun vragen mbt grensarbeid. Niet iedereen is op de hoogte van het bestaan van de grensinfopunten
- Onderzoeken hoeveel rek er op bepaalde regelgeving zit: bv. kijken in hoeverre bedrijfswagens toch ook voor Nederlandse werknemers voordelig kan zijn, kijken of 55+ regelingen ook kunnen voor Nederlanders, enz.
- Van nabij opvolgen van de mogelijke havenfusie tussen Havenbedrijf Gent en Zeeland Seaports omdat deze fusie voor een aantal zaken als proeftuin zal kunnen fungeren
- Als brug fungeren tussen de Benelux en de nationale overheden enerzijds en de bedrijven anderzijds
- Blijven lobbyen voor dossiers mbt meeneembaarheid van beroepskwalificaties, beter grensoverschrijdend openbaar vervoer, ...

Dit wordt verder meegenomen in het bestuurlijk overleg van 29 mei.

b. Ter kennisname: stand van zaken structuurversterking Zeeland

De heer de Reu licht toe. Op de verschillende thema's uit het rapport zijn nu projecten geformuleerd. Het gaat om kennisversterkende en systeemversterkende projecten. De overheden bekijken samen hoe er meer slagkracht kan gegenereerd worden. Hiervoor zijn extra middelen nodig. Recent heeft het ministerie van Economische Zaken 25 miljoen euro toegezegd. De helft hiervan moet van het ministerie van Financiën komen en dat is nog niet zeker.

De heer de Bethune feliciteert de provincie Zeeland met deze aanpak omdat dit een tegemoetkoming is van de nationale overheid aan het grensgebied met een meer perifere ligging.

c. Ter kennisname: Nederlands Actieteam Grensoverschrijdende Economie en Arbeid

De heer de Reu licht toe. Op 30 januari 2017 is het rapport van het Actieteam voorgesteld in Nijmegen. Het Actieteam had als bedoeling om oplossingen voor grensknelpunten te versnellen. Het Actieteam formuleerde 40 acties die nu moeten uitgevoerd worden. Binnenkort is hier opnieuw overleg over. Na 30 januari is het even stil gebleven, maar nu komt het Actieteam weer op gang. Het probleem blijft echter dat er onvoldoende gecommuniceerd wordt met de overzijde van de grens. Ook Axel Buyse is hier misnoegd over. Er zou een werktafel moeten georganiseerd worden met Vlaanderen. Dit wordt verder bekeken tijdens het bestuurlijk overleg van 29 mei.

6. Gemeentelijke clusters en projecten

a. Kanaalzonegemeentenoverleg/BGTS Kanaalzone

De heer Lonink licht de algemene werking toe. Het Kanaalzonegemeentenoverleg komt tweemaal per jaar samen. Dat zijn de voltallige schepencolleges van Gent, Evergem, Zelzate en Terneuzen. Maar ook de havenbestuurders sluiten hierbij aan. De voorbereiding van de bijeenkomsten zit bij het secretariaat Euregio Scheldemond en de gemeentesecretarissen. Naar aanleiding van het glastuinbouwverhaal is het GOL Gent – Terneuzen opgericht. Het project rond de tewerkstelling in de kassen kwam heel traag op gang, maar zit in een stroomversnelling door de warmtekrachtkoppeling. Het probleem van een slechte openbaar vervoer verbinding blijft wel spelen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt geraken niet gemakkelijk in Terneuzen.

In 2016 zijn Zelzate en Evergem toegetreden tot het GOL en werd deze omgevormd tot de BGTS Kanaalzone. De oorspronkelijk smalle doelstelling is verbreed. Alle projecten van de vier gemeenten kunnen nu ondergebracht worden in de BGTS.

Ook Smart Delta Resources (SDR) is belangrijk voor de Kanaalzone. Dit is een initiatief van bedrijven waarbij elkaars afvalstromen hergebruikt worden. En uiteraard wordt de nakende havenfusie ook steeds besproken. Bedrijven hebben nu al in de gaten dat ze deel uitmaken van een groter gebied. De gesprekken lopen goed. Bestuurlijk ligt het wel complex. En er zijn nog een aantal risicofactoren. In Vlaanderen speelt het probleem van staatsdeelname en aan Nederlandse kant is er het Thermphosdossier.

Met betrekking tot de spoorverbinding Gent – Terneuzen zal er een grootschalige studie worden uitgevoerd waarvoor een project is ingediend in het Europese CEF-programma (besluitvorming eind juni). En voor wat betreft de bouw van de Nieuwe Sluis zijn vorige week drie offertes binnengekomen. Volgende maand vindt hier besluitvorming over plaats. Bijna alle onteigeningen zijn rond.

De heer Temmerman gaat dieper in op de projectwerking van de Kanaalzonegemeenten (zie presentatie in bijlage). De heer Temmerman geeft aan dat ook de stad Gent bezig is met de toekomst van het Europese Cohesiebeleid. Grensregio's zou één van de hoofdtopics moeten zijn waar Europees beleid van toepassing op zou moeten zijn. Ook schaarst Gent zich volledig achter het standpunt dat Europa dichterbij de burger zou moeten staan.

Gent wil inzetten op het breder verhaal Gent – Terneuzen. Dit komt oa tot uiting in het project "Versterkt streekbeleid". Hierbij wordt uitgegaan van het bloembladmodel. Eén van de bloembladen is de Kanaalzone. Er zijn vijf werkpakketten geformuleerd. De bedoeling is om de bestuurskracht te versterken als stedelijk netwerk.

De heer Briers geeft aan dat het gaat om een samenwerking rond federale structuren. Vlaanderen zou dat meer moeten doen.

De heer Temmink vraagt naar de ambities van de Kanaalzone met betrekking tot duurzaamheid. Het was de bedoeling dat het havengebied eerste Europese duurzame gebied zou worden. Is dat nog steeds zo? De heer Lonink geeft aan dat duurzaamheid qua uitstoot van stoffen e.d. in de Gentse Kanaalzone verder is. SDR

zou wel een nieuwe impuls moeten geven. Duurzaamheid zou wel hoger op de agenda moeten staan. Duurzaamheid is van groot belang om ook in de toekomst aantrekkelijk te blijven voor bedrijven.

De heer Versnick meldt dat Engie Electrabel ook is toegetreden tot SDR en dat ook de Haven van Gent zal toetreden. Hij geeft ook aan dat het project "Versterkt streekbeleid" eigenlijk deels overlapt met het initiatief "Oost-Vlaams kerngebied". Er zal ook worden samengezeten met de Nederlandse collega's van Ruimte, Milieu en Mobiliteit om te kijken hoe er betere afstemming en synchronisatie kan zijn.

b. EGTS Linieland en Waas en Hulst

De heer Mulder licht toe (zie presentatie in bijlage). Recent heeft de EGTS Linieland haar vijfjarig bestaan gevierd. De gemeenten Hulst, Sint-Gillis-Waas, Stekene en Beveren werken goed samen en er lopen heel wat concrete acties.

De grensoverschrijdende jobbeurs wordt al voor de vierde maal georganiseerd. Vorig jaar waren er duizend bezoekers. Voor 18 mei zijn er ruim 80 bedrijven die zich zullen presenteren. Ook de grensoverschrijdende bedrijvenavond is al viermaal een succes. Bedrijven kunnen een kijkje nemen bij elkaar en zien wat er over de grens, maar toch dichtbij, gebeurt.

De EGTS is ook partner in het Interreg-project "Grensinfovoorziening Vlaanderen – Nederland". Dit project is belangrijk om de communicatie rond grensarbeid helder te brengen. Een reeds afgesloten Interreg-project is "Kaplebrug". Hiermee werd een rotonde gebouwd waardoor de verkeershinder richting Hulst heel sterk beperkt werd. Dan is er ook Havenland, een initiatief van de Haven van Antwerpen die de samenhang onderzoekt in de natuur rond de haven. Havenland wil inzetten op infrastructuur, gebruik makend van vaarwegen.

Tot slot is er het project "Grenspark Groot Saeffinghe". De EGTS Linieland is projectleider. Er zal een beheersplan voor het park worden opgesteld en er wordt ook gekeken naar het gebied eromheen. Bedoeling is om de negatieve connotatie van ontpolderen om te buigen.

c. Gemeentelijke deelname aan Interreg-projecten door de stad Roeselare

De heer Dehullu licht toe (zie presentatie in bijlage). De stad ziet heel wat kansen in de Interreg-programma's maar er zijn ook wel beperkingen. De voorbereiding van een project duurt al snel 18 maanden. Hierdoor is het innovatieve karakter van een project soms al wat vervlogen op het moment van besluitvorming. Dhr. G. Dehullu benadrukt dat de steun vanuit de provincie heel belangrijk is. De provinciale contactpunten leveren goed werk.

Eén van de huidige projecten is "LIKE!" dat binnen Interreg North Sea Region wordt uitgevoerd. Roeselare is hierin subpartner. In een Interreg-project neem je altijd deel als organisatie en niet als individu. Het is dus heel belangrijk dat het project binnen de organisatie goed is ingebed. Samenwerken loont, maar de voorbereiding kost wel wat tijd. Soms is een idee hierdoor al verouderd, nog voordat het is goedgekeurd. Een grote meerwaarde is het externe netwerk dat via een project wordt opgebouwd. Het is ook belangrijk om het verhaal van Europese projecten in

te bedden in het meerjarenplan van de organisatie. De slaagkans voor Europese projecten is heel klein geworden.

De heer Dehullu benadrukt tot slot dat afstemming met beleidsmakers noodzakelijk is om duidelijk te maken aan Europa dat de regionale werking nodig blijft. "Think Europa, Act Local".

De heer de Bethune geeft aan dat Roeselare de rol van stimulator in de regio opneemt. Voor Kortrijk geldt 'sterk besturen', voor Roeselare 'sterke besturen'. Het is maar één letter verschil, maar gaat om een wereld van verschil.

7. Scheldemondfonds

a. Ter kennisname: stand van zaken

Het overzicht wordt voor kennis aangenomen.

b. Ter kennisname: project Scheldemond Werkt!

De heer Versnick licht toe. De Vakgroep Grensarbeid Euregio Scheldemond kwam op 8 februari jl. voor de eerste keer samen en besprak het Scheldemondfondsproject "Scheldemond Werkt!". Het project is door de provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Zeeland, maar ook door de provincies Antwerpen en Noord-Brabant opgezet en de provincie Oost-Vlaanderen is projectleider. De Vakgroep Grensarbeid adviseerde positief waarna het projectvoorstel via een schriftelijke ronde aan de Scheldemondraad is voorgelegd. Deze stemde in met een toekenning van 40.000 euro vanuit het Scheldemondfonds.

Bedoeling is om een gedragen visie en actieplan op te stellen over de optimale bevordering van de grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit tussen deze vijf provincies. Alle actoren die nu actief zijn worden betrokken bij het opstellen van de visie en het actieplan.

Inmiddels is het gunningstraject doorlopen en de opdracht gegeven aan Idea, dat hiervoor een samenwerking aangaat met Aranco. Omdat de prijs iets hoger uitkwam op 46.162 euro (inclusief btw), zijn de vijf partnerprovincies overeengekomen om het bedrag van 6.162 euro bij te passen (elk voor 1/5e) vanuit de beleidsbudgetten.

Aanstaande vrijdag 12 mei staat een eerste overleg gepland tussen beleidsmedewerkers van de provincies en Idea/Aranco om de concrete uitvoering van de opdracht te bespreken. De Vakgroep Grensarbeid zal het werk van Idea/Aranco een eerste keer beoordelen op 20 september 2017. Het is de bedoeling dat de vakgroep mee de richting bepaalt dat het onderzoek verder moet uitgaan. Op 8 november komt de vakgroep opnieuw samen om te oordelen over de voorgestelde visie en het actieplan. Vervolgens kan Idea/Aranco de opdracht finaliseren. Definitieve oplevering van de studieopdracht is voorzien voor 1 december 2017.

c. Ter kennisname: voortgang project 3D printing zonder grenzen

De heer A. Aarnoutse en de heer K. Binon lichten toe (zie presentatie in bijlage). Er is een 3D printing alliantie gevormd, samen met TUA West en OCAS. Onderzoek wees uit dat er in Vlaanderen al veel initiatieven spelen. De 3D printing alliantie is

opgericht zodat bedrijven vragen kunnen stellen. Maar ook kennisinstellingen moeten betrokken worden om de kennis die daar zit verder te verspreiden.

Er wordt nu een virtual Living Lab opgericht. Dat Living Lab moet problemen voor bedrijven kunnen oplossen.

Met dit project willen de initiatiefnemers de economische regio's van Vlaanderen en Zeeland aan elkaar koppelen.

De heer Binon stelt FLAM3D voor. De doelstellingen van FLAM3D sluiten aan bij die van de 3D printing alliantie. Nu ontbreekt de capaciteit om dit binnen de bedrijven binnen te brengen. Er zit nu een discrepantie tussen de techniek en kennis in bedrijven. De capaciteit van kennis moet dus gestroomlijnd worden. Ontwikkelingen in de 3D printing gaan heel snel.

8. Ter kennisname: stand van zaken Interreg programma's en overzicht projecten door Ann Tavernier, provincie West-Vlaanderen

Het overzicht wordt voor kennis aangenomen.

9. Ter besluitvorming: concept persbericht

De vergadering gaat akkoord met het persbericht.

10. Rondvraag en sluiting

De heer de Bethune kondigt het vertrek van secretariaatsmedewerker Leen Ervinck aan. Mevr. L. Ervinck gaat voor Inagro werken. Namens de Scheldemondraad wil hij haar bedanken voor de jarenlange inzet.

De heer Lonink geeft aan dat er binnenkort een overleg plaatsvindt met minister Schultz over de veiligheid van de kerncentrales. Hij zal bij dat overleg aanwezig zijn als voorzitter van het Veiligheidsoverleg.

De heer Mooren geeft aan dat er een nieuwe Secretaris-Generaal van de Benelux is: Thomas Antoine. Deze wil graag kennismaken met de provincies langsheen de grens. Een eerste gelegenheid daartoe is op 17 mei tijdens de bijeenkomst op de Nederlandse ambassade in Brussel.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.